

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐาน การอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี

THE STRATEGIC LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AFFECTING THE VOCATIONAL STANDARD
OPERATION OF COLLEGES UNDER CHONBURI VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

ณรงค์ รัตนโสภา^{1,*} พจนีย์ มั่งคั่ง² และ สายฝน เสกขุนทด³

Narong Rattanasopa^{1,*}, Pojanee Mangkang² and Saifon Sekkhunthod³

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

²สาขาวิชาพื้นฐานและการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

³สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000

¹Program in Educational Administration, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University,
Chachoengsao 24000, Thailand

²Program in Foundation and Educational administration, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University,
Chachoengsao 24000, Thailand

³Program in Computer Education, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University,
Chachoengsao 24000, Thailand

*Corresponding author; Email: narong@mahatai.org

รับบทความ 20 กรกฎาคม 2564 แก้ไขบทความ 23 สิงหาคม 2564 ตอบรับบทความ 30 สิงหาคม 2564 เผยแพร่บทความ เมษายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร 2) ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 317 คน แบ่งออกเป็นผู้บริหารจำนวน 48 คน และครู จำนวน 269 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร การกำหนดวิสัยทัศน์ 2) การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม และด้านปัจจัยพื้นฐาน 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .807$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 65.40 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $Z'Y = .248Z_5 + .249Z_2 + .175Z_4 + .135Z_3 + .119Z_1$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, มาตรฐานการอาชีวศึกษา

ABSTRACT

The research aimed to study 1) the level of administrators' strategic leadership, 2) the level of the vocational standard operation of vocational colleges, 3) the relationship between the strategic leadership of administrators and the vocational standard operation of vocational colleges, and 4) the administrators' strategic leadership affecting the vocational standard operation of vocational colleges under Chonburi vocational education. The samples, obtained through multi-stage sampling, consisted of 269 teachers, and 48 administrators of vocational colleges under Chonburi vocational education, yielding a total of 317 participants. The research instrument was a set of questionnaires with a reliability of 0.98. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation, and Multiple regression analysis.

The findings revealed as follows: 1) The administrators' strategic leadership according to the opinions expressed by participants was overall at a high level, ranking by mean scores from high to low: cultural organization cultivation, focusing on ethical and moral conduct, the command and strategic assessment, strategy formulation, and the designated vision, 2) The vocational standard operation of vocational colleges under Chonburi vocational education as perceived by participants was overall at a high level, ranking by mean scores from high to low: students and graduates, curriculum and instruction, teachers and administrators, participation, and basic infrastructure, 3) The relationship between the strategic leadership of administrators and the vocational standard operation of vocational colleges under Chonburi vocational education was positive at the highest level ($r_{xy} = .807$) with the .05 level of significance, 4) The administrators' strategic leadership affecting the vocational standard operation of vocational colleges under Chonburi vocational education were as follows: 1) the designated vision, 2) the strategy formulation, 3) cultural organization cultivation, 4) focusing on ethical and moral conduct, and 5) the command and strategic assessment. The said variables could predict the vocational standard operation of vocational colleges at 65.40 percent and could be written as the forecasting equation in the form of a standard score as follows: $Z'Y = .248Z_5 + .249Z_2 + .175Z_4 + .135Z_3 + .119Z_1$.

Keywords: Strategic Leadership, Vocational Education Standard

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ของประเทศไทย กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561, หน้า 2) ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ฉบับนี้ ถือเป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) อยู่ในห้วงเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานาน การพัฒนาประเทศในระยะยาวดังกล่าว ประเทศต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทุนมนุษย์จากการยกระดับคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นอย่างยิ่งเพราะถือเป็นกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มผลผลิตและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศให้ได้ระดับมาตรฐานสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3) โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, หน้า ก)

ในการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ผู้นำหรือผู้บริหาร ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากสมาชิกในองค์กรให้เป็นผู้มีอิทธิพลและมีอำนาจตัดสินใจเพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (วันวิสาข์ ทองตึง, 2555, หน้า 10) ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะนำกระบวนการแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การศึกษาสภาพสถานศึกษา การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ และวิสัยทัศน์ มาใช้กำหนดทิศทางและกลยุทธ์ของสถานศึกษา เพื่อบริหารสถานศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ (ปนัดดา วรกานต์ทิวิธ, 2559, หน้า 1)

2555, หน้า 37) นอกจากนี้ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีความเกี่ยวข้องและมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังเช่น สุพรรณ ประศรี (2555, หน้า 103) ได้ศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญประภา สาริภา (2556, หน้า 94) ที่ได้ศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน

อาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีการกีดกันขีดความสามารถในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาของจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็น 1 ใน 3 จังหวัดของโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมถึง 8 แห่ง จึงทำให้มีความต้องการแรงงานจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม พบข้อมูลบ่งชี้ว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (Vocational National Educational Test: V-NET) ของอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 63) การจัดการอาชีวศึกษายังไม่สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561, หน้า 5) ปัญหาการขาดแคลนแรงงานระดับวุฒิมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จะป้อนสู่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก และปัญหาช่องว่างทางทักษะ หมายถึงความแตกต่างระหว่างทักษะที่นายจ้างคาดหวังเทียบกับความสามารถที่แรงงานสามารถทำได้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561, หน้า 14) ซึ่งการที่แก้ไขปัญหาดังกล่าวได้นั้น อาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรีจำเป็นต้องส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินงานตามนโยบายและแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา 4) ด้านการมีส่วนร่วม และ 5) ด้านปัจจัยพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561, หน้า 1-7)

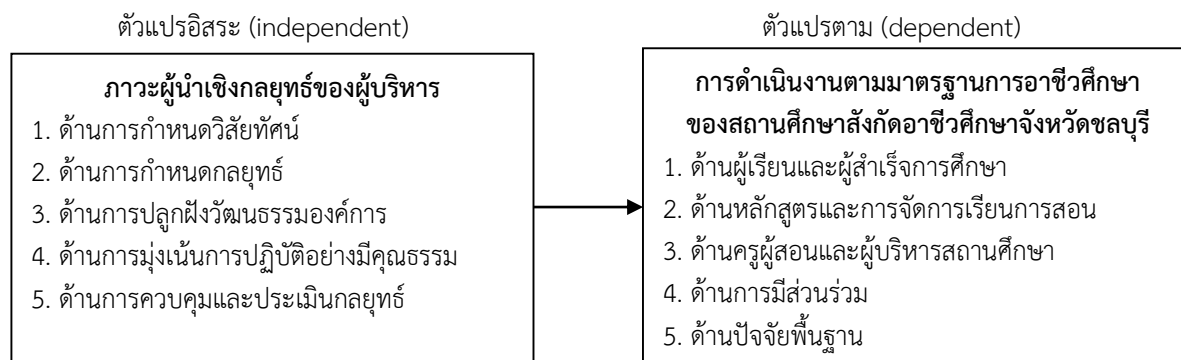
จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นการสนองนโยบายรัฐบาลที่ต้องการเพิ่มศักยภาพของนักเรียนนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าไปได้อย่างมั่นคงต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยตัวแปรอิสระ (independent) สืบเคราะห์จากแนวคิดของนักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ส่วนตัวแปรตาม (dependent) ศึกษาจากแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2563 จำนวน 32 สถาบัน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 160 คน และครู จำนวน 1,623 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 1,783 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2563 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 48 คน ครู จำนวน 269 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรีเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร 4) การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม และ 5) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 82-83) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา 4) ด้านการมีส่วนร่วม และ 5) ด้านปัจจัยพื้นฐาน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 82-83) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970, pp. 202-204) ที่เรียกว่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

วิธีรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความร่วมมือจากประธาน อาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ในการขออนุญาตให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
2. ขอหนังสือจากอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามถึง สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 317 ฉบับ
4. รวบรวมแบบสอบถามกลับมาได้ จำนวน 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความ ถูกต้องสมบูรณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ค่าความถี่ (Frequency) 2) ค่าร้อยละ (Percentage) 3) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ 4) ค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 2.1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product - moment correlation)
 - 2.2 สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise)

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการ กำหนดกลยุทธ์ ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม และด้านการควบคุมและประเมิน กลยุทธ์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ภาพรวม (n = 317)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.33	0.71	มาก
2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	4.34	0.71	มาก
3. ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร	4.41	0.65	มาก
4. ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม	4.38	0.75	มาก
5. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	4.34	0.72	มาก
เฉลี่ยรวม	4.36	0.71	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.36, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.65) อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.75) อยู่ในระดับมาก และ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.71) และ ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.72) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ดังตาราง 2

ตาราง 2 ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ภาพรวม (n = 317)

การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา	4.54	0.62	มากที่สุด
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.49	0.66	มาก
3. ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา	4.44	0.68	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วม	4.41	0.71	มาก
5. ด้านปัจจัยพื้นฐาน	4.32	0.78	มาก
เฉลี่ยรวม	4.44	0.69	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.62) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.66) อยู่ในระดับมาก ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.68) อยู่ในระดับมาก และด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.78) อยู่ในระดับมาก

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับ การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ X_1	1.000					
ด้านการกำหนดกลยุทธ์ X_2	.734*	1.000				
ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร X_3	.670*	.656*	1.000			
ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม X_4	.677*	.654*	.723*	1.000		
ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ X_5	.675*	.683*	.696*	.788*	1.000	
การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา Y	.678*	.709*	.677*	.711*	.730*	.807*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา (Y) ในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .807$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา มากที่สุด คือ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($r_{x5y} = .730$) รองลงมา คือ ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ($r_{x4y} = .711$) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ($r_{x2y} = .709$) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ($r_{x1y} = .678$) ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาน้อยที่สุดคือ ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร ($r_{x3y} = .677$)

4. การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีแบบขั้นตอน (Stepwise) ดังตาราง 4

ตาราง 4 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี

ตัวแปร	b	S.E. _b	β	t	sig
ค่าคงที่ (Constant)	1.274	.146		8.709*	.000
ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X ₅)	.191	.046	.248	4.163*	.000
ด้านการกำหนดกลยุทธ์ (X ₂)	.189	.041	.249	4.600*	.000
ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X ₄)	.121	.042	.175	2.903*	.004
ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร (X ₃)	.129	.051	.135	2.526*	.012
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X ₁)	.097	.045	.119	2.176*	.030
ค่าคงที่ (a) = 1.247					
R = .809 , R ² = .654 , S.E. _{est} = .267 , F = 117.722 , P = .000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .809 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .654 แสดงว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาได้ร้อยละ 65.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (S.E._{est}) เท่ากับ .267 ได้สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.274 + .191X_5 + .189X_2 + .121X_4 + .129X_3 + .097X_1$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'Y = .248Z_5 + .249Z_2 + .175Z_4 + .135Z_3 + .119Z_1$$

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
2. ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรีในระดับมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X₅) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ (X₂) ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (X₄) ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร (X₃) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X₁) ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 65.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภารักษ์ เสริมศรี (2557, หน้า 127) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุมพร พัฒนะมาศ (2558, หน้า 97) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพวรรณ บุญเจริญสุข (2560, หน้า 91) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ให้ความสำคัญในการนำภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับ พจนีย์ มั่งคั่ง (2560, หน้า 342) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นความสามารถของผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง มีวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นสูง ยอมรับและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ที่มีความสามารถในการออกแบบ กำหนดทิศทางกลยุทธ์ ค่านิยม และจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน สามารถนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติได้อย่างประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ เนตรพัฒนา ยาวีราข (2550, หน้า 44) กล่าวว่า ผู้บริหารในยุคปัจจุบันมีความจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่สามารถนำความก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น นอกจากนี้ ฟินเคลสไตน์และแฮมบริค (Finkelstein & Hambrick, 1996, p. 17) ยังได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ผู้นำหรือกลุ่มผู้นำระดับสูงที่มีความสามารถในการคาดการณ์ มีมุมมองระยะยาว และสร้างความยืดหยุ่นให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบงานทั้งองค์กร

2. การศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่ามีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตาภา เทียนคำ (2556, หน้า 112) พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิพัทธ์ สุขกระโทก (2554, หน้า 96) พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดเลย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กานต์นภัส บุญลึก (2556, หน้า 130) พบว่า สภาพการบริหารงานวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อการประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ให้ความสำคัญในการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งเกณฑ์มาตรฐาน ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วม และด้านปัจจัยพื้นฐาน สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2561, หน้า 3) กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภท การศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2559, หน้า 2-4) ที่มีเป้าหมายให้การจัดการอาชีวศึกษาและการบริหารราชการในพื้นที่จังหวัดในแต่ละภูมิภาคเป็นไปตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และมีการบูรณาการร่วมกับคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี ในการขับเคลื่อนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .807$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตาภา เทียนคำ (2556, หน้า 112) พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นนทกร อาจิรัชย์ (2554, หน้า 108) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ กับการบริหารงานตามมาตรฐานการบริหารการพยาบาลของโรงพยาบาลชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .896$) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพวรรณ บุญเจริญสุข (2560, หน้า 93) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ให้ความสำคัญกับการใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับ พจนีย์ มั่งคั่ง (2560, หน้า 342) กล่าวว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องเก่งทั้งคนและเก่งงาน ต้องมองทิศทางองค์กรให้ออกว่าจะไปทิศทางใด ด้วยวิธีการอะไร จะสร้างการมีส่วนร่วม สร้างขวัญกำลังใจ ความศรัทธา ความผูกพัน ให้กับบุคลากรในองค์กรอย่างไร ที่สำคัญคือ ผู้นำต้องเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อนำพาองค์กรให้พัฒนาก้าวหน้าอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551, หน้า 206) ให้ทรงคนะว่า

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นกระบวนการในการกำหนดทิศทางและการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่องค์กร ในการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อให้องค์กรอยู่รอดต่อไปได้ สอดคล้องกับ วิโรจน์ สารัตนะ (2557, หน้า 25) ได้ให้ทัศนะว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นรูปแบบของผู้นำชนิดหนึ่งที่น่าความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการมีคุณสมบัติสำคัญ คือ เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์กว้างไกล และนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จ

4. การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สามารถร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 65.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริเพ็ญ สกุลสิทธิ์ (2556, หน้า 94) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ตัวพยากรณ์ทุกตัวสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้ร้อยละ 56.10 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ บุญเจริญสุข (2560, หน้า 93) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกด้านร่วมกันส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทน์ภัส สุทธิการ (2562, หน้า 91) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ตัวทำนาย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ให้ความสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามนโยบายการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับ สาโรจน์ ขจรจันต์ (2560, หน้า 94) กล่าวว่า ทักษะและกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญ คือ การบริหารเชิงกลยุทธ์ มีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สถานการณ์จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตอบสนองนโยบายและทิศทางการศึกษา บริหารแผนสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล สอดคล้องกับ พระอาทิตย์ ทองบุราณ (2555, หน้า 2362) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการ ปรับเปลี่ยนลักษณะภาวะผู้นำให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างท้าทาย ซึ่งผู้บริหารองค์การควรมีคุณลักษณะสำคัญประการหนึ่ง คือ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สอดคล้องกับ สมชาย เทพแสง และ ทศนา แสงศักดิ์ (2553, หน้า 201) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะสามารถวางแผนกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกลยุทธ์ในการสร้างแรงจูงใจ และสร้างมนุษยสัมพันธ์เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถ รวมถึงมีความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมวางแผนปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิรูปสถานศึกษาไปสู่ความทันสมัย

มีประเด็นอภิปรายผลปัจจัยแต่ละด้าน ดังนี้

4.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราพร ดีบุญมี (2556, หน้า 142) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น และงานวิจัยของ ศุภวรรณ เสริมศรี (2557, หน้า 131) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีกระบวนการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของกลยุทธ์ โดยประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด และแก้ไขปรับปรุงผลงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งทำให้มีผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สอดคล้องกับ เนตรพัฒนา ยาวีราข (2556, หน้า 66) กล่าวว่า การควบคุมกลยุทธ์ เป็นการตรวจสอบและประเมินผลของกลยุทธ์ให้มีกระบวนการทั้งหมดในการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ การควบคุมคุณภาพงานปริมาณงาน ความสำเร็จที่ได้รับ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินงานตามกลยุทธ์นั้น การควบคุมกลยุทธ์ประกอบด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การใช้ Balanced Score Card (BSC) การควบคุมด้วยงบประมาณ การควบคุมทางการเงิน การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน การวิเคราะห์เทียบเคียง (Benchmarking) เป็นต้น สอดคล้องกับ ครอบบินส์และคูลเตอร์ (Robbins & Coulter, 2003, p.7) ให้ทัศนะว่า การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ เป็นกระบวนการวัดการปฏิบัติงานที่ได้มีการวางแผนไว้เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์กลยุทธ์ขององค์กร โดยครอบคลุมการวัดผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานที่กำหนดและการแก้ไขหรือปรับปรุงสิ่งที่ผิดพลาดไปจากมาตรฐาน

4.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณ ประศรี (2555, หน้า 103) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และงานวิจัยของ นพวรรณ บุญเจริญสุข (2557, หน้า 93) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีการวิเคราะห์ SWOT (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) รวบรวมข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ประเมินและคัดเลือกวิธีการที่เหมาะสม มากำหนดเป็นกลยุทธ์ขององค์การ โดยมีภารกิจเริ่มแผนงานโครงการใหม่ ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์การ รวมทั้งวางแผนการปฏิบัติงาน กำกับติดตามผลการรายงานผลการดำเนินโครงการ และนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนางาน ทำให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ เนตรพัฒนา ยาวีราช (2556, หน้า 44-46) ให้ทัศนะว่า การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการพิจารณาว่าการที่จะบรรลุตามวิสัยทัศน์นั้นจะต้องใช้วิธีการอย่างไร องค์การที่ประสบความสำเร็จ คือองค์การที่มีความสามารถในการแปลงวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณค่าและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ การสร้างกลยุทธ์เป็นงานยากที่ต้องเป็นไปตามกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งหมายถึงการตัดสินใจที่จะปฏิบัติโดยวิธีการเฉพาะที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จเหนือกว่าคู่แข่งโดยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ นอกจากนี้ คินิคิและวิลเลียม (Kinicki & Williams, 2009, p. 120) ให้ทัศนะว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นขั้นตอนหนึ่งในการจัดการเชิงกลยุทธ์ คือ การรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก ก่อนที่จะมีการจัดทำโครงการโดยใช้เครื่องมือและเทคนิคการวางแผนกลยุทธ์ คือ การวิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ที่มีผลกระทบต่อองค์การ เพื่อเข้าใจถึงสภาพที่แท้จริงในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน ทำให้กำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับภารกิจขององค์การได้ดีขึ้น

4.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรา สิทธิแก้ว (2558, หน้า 105) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี และงานวิจัยของ นันทน์ภัส สุทธิการ (2562, หน้า 92) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี บริหารสถานศึกษาด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างเสมอต้นเสมอปลาย โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ยึดมั่นและมุ่งเน้นแนวปฏิบัติต่าง ๆ อย่างมีคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ (2551, หน้า 584) ให้ทัศนะว่า การมุ่งจริยธรรมและความรับผิดชอบทางสังคม ทำให้การดำเนินกลยุทธ์จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น เมื่ออยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม องค์การที่มีจริยธรรมจะกระตุ้นและช่วยให้บุคคลทุกระดับขององค์การสามารถใช้ดุลยพินิจอย่างมีจริยธรรมได้ สอดคล้องกับ ฮิตและฮอสคิสสัน (Hitt & Hoskisson, 2005, p. 45) ให้ทัศนะว่า การมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม (emphasizing ethical practices) หมายถึง การที่ผู้บริหารองค์การเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่น่าไว้วางใจในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน นอกจากนี้ ไอร์แลนด์และฮิตท์ (Ireland & Hitt, 1999, p. 25) ยังได้กล่าวว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องยึดมั่นและมุ่งเน้นแนวปฏิบัติต่าง ๆ อย่างมีจริยธรรม ด้วยการแสดงถึงความซื่อสัตย์ มุ่งคุณธรรม ยึดมั่นในหลักการของตน ทั้งมีความสามารถในการดูแลจูงใจพนักงานให้ประกอบธุรกิจบนหลักของความมีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการของตน สร้างความมีประสิทธิผลและความมีคุณภาพขององค์กรระหว่างการควบคุมที่เน้นความยืดหยุ่นและการริเริ่มใหม่ ๆ ที่มุ่งผลระยะสั้น กับที่มุ่งผลระยะยาว

4.4 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ คชาภรณ์ เสริมศรี (2557, หน้า 131) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และงานวิจัยของ พัญชรี สุขจรัส (2557, หน้า 82) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลต่อการบริหารแบบดุลยภาพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี สนับสนุนบุคลากรทุกคนให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน เข้าใจในกลยุทธ์ต่าง ๆ ขององค์การ ทำงานด้วยความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล รวมทั้งตระหนักถึงการมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ สอดคล้องกับ เดสและมิลเลอร์ (Dess & Miller, 1993, pp. 320-321) กล่าวว่า การปลูกฝังวัฒนธรรมขององค์การ (Installing a culture) มีความเกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศและคุณธรรมขององค์การ บุคลากรทั่วทั้งองค์การต้องได้รับการ

สนับสนุนให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกันรวมทั้งเข้าใจถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกันได้ด้วยความสามารถสูงสุดและพฤติกรรมที่มีคุณธรรมอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2556, หน้า 1) ได้กล่าวถึงเครื่องมือที่นำมาใช้ในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การเพื่อความยั่งยืน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม การเปิดใจกว้าง ความไว้วางใจและการยอมรับ ข้อผูกพันหรือพันธสัญญา ปณิธานในการจัดซื้อจัดจ้าง ความเป็นเอกฉันท์หรือฉันทามติ การตัดสินใจ การรวมพลัง จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ และการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา

4.5 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญประภา สาริภา (2556, หน้า 94) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 และงานวิจัยของ นพวรรณ บุญเจริญสุข (2560, หน้า 93) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี มีกระบวนการกำหนดทิศทางจุดหมายในอนาคตของสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ เนตรพัฒนา ยาวีราช (2550, หน้า 45-46) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีวิสัยทัศน์ไว้ว่า วิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงปัจจุบันและอนาคต เป็นพลังให้คนในองค์กร ทำให้งานมีความหมาย ทำให้เกิดมาตรฐานการทำงานที่ดีเยี่ยม ทำให้เกิดความหวัง สะท้อนให้เห็นถึงความคิดอันสูงส่ง ทำให้ทราบจุดหมายปลายทางและการเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ และวิสัยทัศน์เกี่ยวข้องกับการทำงานของบุคลากรทุกระดับในองค์กร สอดคล้องกับ รุ่งสรรค์ ประเสริฐศรี (2551, หน้า 10) กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์กว้างไกล ชัดเจน เป็นรูปธรรม เชื่อมโยงปัจจุบันและอนาคต กระตุ้นสมาชิกให้มีความรู้สึกสนใจ มุ่งมั่นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ ลักษณะของวิสัยทัศน์ที่ดี สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและค่านิยมของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูมีส่วนร่วมในการคิดและให้การสนับสนุน สะท้อนให้เห็นจุดหมายปลายทาง ทิศทางในอนาคตที่ทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น อาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ควรมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนให้ความสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์การ สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์การ และการกำหนดกลยุทธ์ที่สามารถแปลงวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

1.2 จากการศึกษา พบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านปัจจัยพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ควรมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาด้านปัจจัยพื้นฐานของสถานศึกษาให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้นสถานศึกษา อาทิ จัดให้มีโรงฝึกงานหรืองานฟาร์มที่เพียงพอในการให้บริการผู้เรียน จัดให้มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตครอบคลุมพื้นที่ใช้งานภายในสถานศึกษา เป็นต้น

1.3 จากการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรีและผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลการวิจัยไปกำหนดนโยบาย อบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ให้มีความรู้ มีศักยภาพและมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ และด้านการมุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษา รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นรูปแบบภาวะผู้นำที่ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาวะการณ์ของโลกปัจจุบัน

2.2 ควรศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชลบุรี เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- _____. (2560). รายงานผลการจัดกลุ่มคุณภาพสถานศึกษาจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ปีการศึกษา 2560. กรุงเทพฯ: กลุ่มยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 1.
- _____. (2561). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กานต์นัส บุญลึก. (2556). การบริหารงานวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเพื่อประกันคุณภาพภายใน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เกศรา สิทธิแก้ว. (2558). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- คชาภรณ์ เสริมศรี. (2557). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิตาภา เทียนคำ. (2556). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุมพร พัฒนะมาศ. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นนทกร อาจวิชัย. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานตามมาตรฐานการบริหารการพยาบาลของหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ พย.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นพวรรณ บุญเจริญสุข. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทน์ภัส สุทธิการ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นิพัทธ์ สุขกระโทก. (2554). การดำเนินการตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2550). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กเพรส.
- _____. (2556). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Leadership and strategic leader). (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทริบเพิล กรุ๊ป.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุวิริยาสาน.
- ปนัดดา วรกานต์ทิวิธ. (2555). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พจนีย์ มั่งคั่ง. (2560). ทฤษฎี หลักการ และกระบวนการขั้นตอนในการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริบเพิล กรุ๊ป.
- พระอาทิตย์ ทองบุราณ. (2555). ภาวะผู้นำเชิงยุทธศาสตร์นักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 56. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 7(1), 2361-2374.
- พัชรี สุขจรัส. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับการบริหารแบบคุณภาพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- เพ็ญประภา สาริภา. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). ภาวะผู้นำ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อีระฟิล์ม และโซเท็กซ์.
- _____. (2551). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์. วารสารการจัดการสมัยใหม่, 6(2), 10-14.
- วันวิสาข์ ทองติง. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- วิราพร ตีบุญมี. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ศิริเพ็ญ สกุลลือสร. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สมชาย เทพแสง และ ทศนา แสงศักดิ์. (2553). ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนของจังหวัดทางภาคเหนือ. *วารสารศรีนครินทร์วิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 2 (ฉบับพิเศษ), 201-204.
- สมยศ นาวิการ. (2551). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สาโรจน์ ขอบจันเตียว. (2560). *การพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมภายใต้นโยบายประเทศไทย 4.0*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2559). *ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารอาชีวศึกษา จังหวัดและอาชีวศึกษามาศ พ.ศ. 2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- _____. (2560). *แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- _____. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับย่อ)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- _____. (2561). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2556). *การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาระบบบริหารสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *ความต้องการแรงงานไทยในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พ.ศ. 2561-2570)*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุพรรณ ประศรี. (2555). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Dess, G.G., & Miller, A. (1993). *Strategic Management*. (Int'l Ed.). Singapore: McGraw-Hill.
- Finkelstein., & Hambrick. (1996). *Strategic Leadership: Top Executives and Their Effects on Organizations*. St. Paul. MN: West.
- Hitt, M.A., & Hoskisson, R.E. (2005). *Strategic Management*. (6thed.). New York: Thomson Corporation.
- Ireland, R. D., & Hitt, M. A. (1999). *Achieving and maintaining strategic competitiveness in the 21st century: The role of strategic leadership*. Academy of Management Executive.
- Kinicki, A., & Williams, B. (2009). *Management 3/e*. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Robbins, S.P., & Coulter, M. (2003). *Management (7thed.)*. NJ: Pearson Education.